

ΓΕΝΙΚΟ ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

E K Θ E S H

**Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους
(άρθρο 75 παρ. 1 του Συντάγματος)**

Στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων «Πρόγραμμα διευκόλυνσης για ενήμερους δανειοληπτες και τροποποιήσεις στο ν. 3869/2010».

I. Με το υπόψη φιστη σχέδιο νόμου, που απαρτίζεται από δύο (2) Κεφάλαια, θεσπίζεται πρόγραμμα διευκόλυνσης για την αποπληρωμή των δανειακών υποχρεώσεων των ενήμερων δανειοληπτών (Κεφάλαιο Α') και τροποποιούνται οι διατάξεις του ν. 3869/2010, που αναφέρονται στη ρύθμιση των οφειλών των υπερχρεωμένων φυσικών προσώπων (Κεφάλαιο Β'). Ειδικότερα.

Κεφάλαιο Α'

1. Θεσπίζεται πρόγραμμα ευνοϊκής μεταχείρισης των φυσικών προσώπων, αναφορικά με την αποπληρωμή των ενήμερων οφειλών τους, το οποίο είναι δεσμευτικό για τα ν.π.ι.δ. που παρέχουν κατ' επάγγελμα δάνεια (κατά βάση Τράπεζες), εφόσον:

- οι απαιτήσεις των δανειστών απορρέουν από συμβάσεις με αρχική ημερομηνία σύναψης μέχρι 30-6-2010 και
- οι ανωτέρω συμβάσεις δεν έχουν καταγγελθεί.

2.a. Για την παροχή του προγράμματος διευκόλυνσης τίθενται σωρευτικά οι εξής προϋποθέσεις:

- Η εμπράγματη εξασφάλιση του δανειστή επί της κύριας κατοικίας του οφειλέτη που δηλώθηκε στην τελευταία δήλωση φόρου εισοδήματος.
- Η αντικειμενική αξία της δηλωθείσας κύριας κατοικίας να μη ξεπερνά το ποσό των 180.000 Ευρώ, το οποίο αυξάνεται στις 200.000 Ευρώ για οικογένειες που βαρύνονται φορολογικά με τρία και περισσότερα τέκνα.
- Η αντικειμενική αξία της συνολικής ακίνητης περιουσίας να μη ξεπερνά το ποσό των 250.000 Ευρώ, το οποίο αυξάνεται στις 300.000 Ευρώ για οικογένειες που βαρύνονται φορολογικά με τρία και περισσότερα τέκνα.

- Το σύνολο των καταθέσεων και κινητών αξιών του οφειλέτη να μη ξεπερνά τις 10.000 Ευρώ, και προκειμένου για οικογένειες που βαρύνονται φορολογικά με τρία και περισσότερα τέκνα να μη ξεπερνά τις 15.000 Ευρώ.
- Το συνολικό ανεξόφλητο υπόλοιπο κεφαλαίου να μην υπερβαίνει τις 150.000 Ευρώ.

β. Στο Πρόγραμμα διευκόλυνσης υπάγονται τα πρόσωπα που πληρούν σωρευτικά τις ακόλουθες προϋποθέσεις (πέραν των προαναφερόμενων):

- Είναι άνεργοι ή μισθωτοί ή συνταξιούχοι, καθώς και όσοι θεωρείται ότι έχουν εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες.
- Έχουν συνολικό ετήσιο εισόδημα, μετά την αφαίρεση των κρατήσεων για τα ασφαλιστικά ταμεία, του φόρου εισοδήματος και της εισφοράς αλληλεγγύης, μικρότερο ή ίσο των 15.000 Ευρώ, εάν υποβάλλουν ατομική δήλωση, και των 25.000 Ευρώ εάν υποβάλλουν κοινή φορολογική δήλωση.

Τα παραπάνω ποσά προσαυξάνονται κατά 5.000 Ευρώ για οικογένειες που βαρύνονται φορολογικά με τρία (3) τουλάχιστον τέκνα, για άτομα με αναπτηρία άνω του 67%, καθώς και για όσους βαρύνονται φορολογικά από άτομα με αναπτηρία 67% και άνω.

- Έχουν υποστεί μείωση στα εισοδήματά τους, όπως αυτά αποτυπώνονται παραπάνω, τουλάχιστον κατά 20% σε σχέση με τα αποκτηθέντα κατά το έτος 2009.

γ. Διευκρινίζεται ότι, σε περίπτωση συνοφειλετών είναι απαραίτητο αυτοί, κατά την υποβολή της αίτησης, να πληρούν τις προϋποθέσεις των περ. α' και β'.

3. Περιγράφεται η διαδικασία υποβολής της αίτησης του οφειλέτη προς το πιστωτικό ίδρυμα για την υπαγωγή του στο πρόγραμμα διευκόλυνσης και παρέχεται εξουσιοδότηση στον Υπουργό Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων να καθορίσει, με απόφασή του, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά που θα συνοδεύουν την αίτηση.

4. Τίθενται χρονικοί περιορισμοί στα πιστωτικά ιδρύματα, προκειμένου να ολοκληρώσουν την επεξεργασία της αίτησης και να αποφανθούν για την αποδοχή της και κατ' επέκταση για τη σύναψη της σχετικής σύμβασης ή την απόρριψή της.

5. Αποτυπώνονται οι παροχές του προγράμματος διευκόλυνσης (που παρέχεται άπαξ), οι οποίες περιλαμβάνουν:

- Την περίοδο χάριτος μέχρι 48 μήνες, ανάλογα με το υποβαλλόμενο αίτημα.
- Τον περιορισμό της μηνιαίας δόσης, κατά τη διάρκεια της περιόδου χάριτος, στο 30% του μηνιαίου οικογενειακού εισοδήματος, μετά την αφαίρεση των κρατήσεων, φόρου και εισφοράς αλληλεγγύης.
Η μηνιαία δόση υπολογίζεται με το επιτόκιο της αρχικής σύμβασης.

- Την κεφαλαιοποίηση της διαφοράς μεταξύ παλαιάς και νέας μηνιαίας δόσης και την αποπληρωμή της μετά την ολοκλήρωση του προγράμματος.
- Ειδικά για οφειλέτες:
 - i) Με χαμηλότερα εισοδήματα από τα μνημονευόμενα ποσά, η μηνιαία δόση (30% μηνιαίου οικογενειακού εισοδήματος) υπολογίζεται με επιτόκιο ίσο με το βασικό επιτόκιο της Ε.Κ.Τ., για τις πράξεις κύριας αναχρηματοδότησης, πλέον περιθώριου 0,75%, εφόσον δεν ορίζεται χαμηλότερο συνολικό επιτόκιο στην τελευταία πριν την υπαγωγή σύμβαση, το οποίο σε αυτή την περίπτωση διατηρείται.
Η διαφορά επιτοκίου, αν υφίσταται, δεν επιβαρύνει τον δανειολήπτη για την περίοδο χάριτος και μετά το πέρας αυτής, ενώ η διαφορά μεταξύ παλαιάς και νέας μηνιαίας δόσης, κεφαλαιοποιείται και αποπληρώνεται μετά την ολοκλήρωση του προγράμματος.
 - ii) Ανέργους με μηδενικό ή μοναδικό εισόδημα το επίδομα ανεργίας, παρέχεται επιπλέον η δυνατότητα μηδενικών καταβολών με πλήρη απαλλαγή τόκων για συνολικό διάστημα μέχρι 6 μηνών. Το ποσό του κεφαλαίου που δεν καταβάλλεται κατά το διάστημα αυτό, κεφαλαιοποιείται και αποπληρώνεται μετά την ολοκλήρωση του προγράμματος. Για το υπόλοιπο διάστημα της περιόδου χάριτος, πλην των 6 μηνών, εφαρμόζονται τα προβλεπόμενα για την προηγούμενη περίπτωση (i).
- Εάν επέλθει ουσιώδης μεταβολή στην οικονομική κατάσταση του οφειλέτη, επαναπροσδιορίζεται το πρόγραμμα, χωρίς να παρατείνεται η μέγιστη διάρκειά του.
- Στις περιπτώσεις περισσότερων του ενός δανειστών, ο επιμερισμός των καταβαλλόμενων ποσών μεταξύ των πιστωτών θα γίνεται συμμέτρως.

6. Ορίζεται ότι, κατά τη διάρκεια του προγράμματος δεν είναι δυνατή η καταγγελία της σύμβασης διευκόλυνσης, εκτός αν συντρέχουν οι αναφερόμενες περιπτώσεις (υποβολή ανακριβών στοιχείων κ.λπ.). Επίσης, στο ίδιο διάστημα δεν είναι δυνατή η δίωξη του εγγυητή.

7. Θεσπίζονται υποχρεώσεις:

- Στον οφειλέτη, να ενημερώνει εγγράφως το δανειστή για κάθε μεταβολή της εισοδηματικής και περιουσιακής του κατάστασης (μέσα σε ένα μήνα από την επέλευσή της) και να επανυποβάλλει τα δικαιολογητικά όταν κρίνεται σκόπιμο από το δανειστή, ανά έτος παροχής του προγράμματος διευκόλυνσης.
- Στα πιστωτικά ιδρύματα (δανειστές) να υποβάλλουν μηνιαίως στη Τ.τ.Ε. αναλυτικά στοιχεία για την εφαρμογή του προγράμματος.

8. Προβλέπονται οι περιπτώσεις καταγγελίας του προγράμματος διευκόλυνσης από το δανειστή και επιπλέον ορίζεται ότι:

- Η κατάθεση αίτησης με βάση το ν. 3869/2010 για τα υπερχρεωμένα φυσικά πρόσωπα, καταργεί αυτοδίκαια το παρεχόμενο πρόγραμμα διευκόλυνσης.
- Μετά την περίοδο χάριτος, ο οφειλέτης, αν δεν συμφωνηθεί διαφορετικά, αναλαμβάνει τις υποχρεώσεις που ορίζονται στην προ του προγράμματος διευκόλυνσης δανειακή σύμβαση, η διάρκεια της οποίας επιμηκύνεται τουλάχιστον ισόχρονα με την περίοδο χάριτος.

9. Παρέχεται:

- Προθεσμία έξι (6) μηνών, από τη δημοσίευση του υπό ψήφιση σχεδίου νόμου, για υπαγωγή στο πρόγραμμα διευκόλυνσης.
- Εξουσιοδότηση στον Υπουργό Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, με απόφασή του, να παρατείνει την προθεσμία των έξι (6) μηνών και να αναπροσαρμόζει και να επανακαθορίζει τα ποσά των άρθρων 2 και 5. **(άρθρα 1-10)**

Κεφάλαιο Β'

Τροποποιούνται και συμπληρώνονται διατάξεις του ν. 3869/2010, σχετικά με τη ρύθμιση οφειλών υπερχρεωμένων φυσικών προσώπων στα εξής, κυρίως, σημεία:

1.a. Καταργείται η διαδικασία του εξωδικαστικού συμβιβασμού του άρθρου 2 και εισάγεται διαδικασία προδικαστικού συμβιβασμού, στο πλαίσιο του οποίου ο οφειλέτης δύναται να ζητά τη συμβουλευτική συνδρομή του Συνηγόρου του Καταναλωτή, της Επιτροπής Φιλικού Διακανονισμού που προβλέπεται στο άρθρο 11 του ν. 2251/1994 ή Ένωσης Καταναλωτών που είναι εγγεγραμμένη στο Μητρώο της παρ. 4 του άρθρου 10 του ν. 2251/1994 ή του Μεσολαβητή Τραπεζικών Επενδυτικών Υπηρεσιών ή δικηγόρου.

β. Αυξάνεται σε δέκα (10) εργάσιμες ημέρες (από πέντε (5) που ισχύει), η προθεσμία εντός της οποίας, τα πιστωτικά ιδρύματα υποχρεούνται να παραδίδουν στον οφειλέτη (κατόπιν αιτήματος του) αναλυτική κατάσταση των προς αυτά οφειλών του κατά κεφάλαιο, τόκους και έξοδα, καθώς και το επιτόκιο με το οποίο εκτοκίζεται η οφειλή. Τα πιστωτικά ιδρύματα υποχρεούνται, επίσης, να ενημερώνουν εγγράφως τον οφειλέτη για το ποσό που αντιστοιχεί στο 10% της τελευταίας ενήμερης δόσης.

γ. Προστίθεται διάταξη, σύμφωνα με την οποία, εάν εκχωρηθεί απαίτηση πιστωτή προς τρίτους, ο εκδοχέας που δεν έχει κύρια κατοικία ή έδρα στην ελληνική επικράτεια οφείλει να ορίσει αντίκλητο στην ελληνική επικράτεια κατά το άρθρο 142 Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας και να τον γνωστοποιήσει στον οφειλέτη. Μέχρι την γνωστοποίηση τεκμαίρεται ως αντίκλητος ο τελευταίος εκχωρητής της απαίτησης με κύρια κατοικία ή έδρα στην ελληνική επικράτεια. **(άρθρο 11)**

2.a. Πλέον, ο οφειλέτης πρέπει να υποβάλλει στο δικαστήριο κατά τη κατάθεση της αίτησης (αντί μέσα σε ένα μήνα από τη κατάθεση) τα προβλεπόμενα έγγραφα που έχει στη διάθεσή του σχετικά με την περιουσία του, τα κάθε φύσης

εισοδήματά του, τους πιστωτές και τις απαιτήσεις τους, και την σχετική υπεύθυνη δήλωση.

β. Με την κατάθεση της αίτησης προσδιορίζεται και η ημέρα επικύρωσης, κατά την οποία είτε θα επικυρωθεί ο ενδεχόμενος προδικαστικός συμβιβασμός από τον Πρόεδρο Υπηρεσίας, είτε θα συζητηθεί ενδεχόμενο αίτημα για την έκδοση προσωρινής διαταγής. Η ημέρα επικύρωσης προσδιορίζεται υποχρεωτικώς δύο μήνες μετά την κατάθεση της αίτησης. Μέχρι την ημέρα της επικύρωσης δεν επιτρέπεται η λήψη καταδιωκτικών μέτρων κατά του οφειλέτη καθώς και η μεταβολή της πραγματικής και νομικής κατάστασης της περιουσίας του. Από την ημέρα κατάθεσης της αίτησης ο οφειλέτης υποχρεούται να προβαίνει στις προβλεπόμενες μηνιαίες καταβολές (άρθρο 12)

3.α. Τίθενται διατάξεις σχετικά με την προδικασία. Ειδικότερα προβλέπεται ότι, ο οφειλέτης πρέπει εντός δεκαπέντε ημερών να επιδώσει την αίτηση στους πιστωτές ενημερώνοντάς τους για τον προσδιορισμό εκδίκασης της αίτησης και επικύρωσης του προδικαστικού συμβιβασμού. Εντός μηνός από την επίδοση οι πιστωτές οφείλουν να καταθέσουν στον φάκελο τις απόψεις τους για το σχέδιο ρύθμισης των οφειλών του αιτούντος. Οι πιστωτές μπορούν να λάβουν γνώση όλων των στοιχείων που έχουν καταθέσει στο δικαστήριο οι οφειλέτες. Αν πληρούνται οι προϋποθέσεις συναίνεσης επέρχεται ο προδικαστικός συμβιβασμός των μερών, ο οποίος επικυρώνεται από τον Πρόεδρο Υπηρεσίας στην ταχθείσα ημέρα, κατά τα άρθρα 210 επ. και 293 ΚΠολΔ, και επιφέρει την ανάκληση της αίτησης.

Αν δεν επέλθει συμβιβασμός και επικύρωση, ο Πρόεδρος Υπηρεσίας αποφασίζει κατά την ημέρα επικύρωσης, κατόπιν αιτήματος του οφειλέτη ή πιστωτή ή και αντεπαγγέλτως, την αναστολή των καταδιωκτικών μέτρων κατά του οφειλέτη, τη διατήρηση της πραγματικής και νομικής κατάστασης της περιουσίας του καθώς και την καταβολή μηνιαίων δόσεων μέχρι την έκδοση οριστικής απόφασης επί της αίτησης. Το ποσό των μηνιαίων καταβολών θα πρέπει να είναι εύλογο με βάση την οικονομική κατάσταση του αιτούντος, ωστόσο, δε μπορεί να είναι κάτω από το 10% της μηνιαίας δόσης που όφειλε να καταβάλλει μέχρι τη στιγμή της υποβολής της αίτησης, το δε ελάχιστο ποσό καταβολής ανέρχεται σε 40 ευρώ μηνιαίως, εκτός αν ο αιτών πληροί τις προϋποθέσεις του άρθρου 8 παράγραφος 5 του ν. 3869/2010, οπότε ο Πρόεδρος Υπηρεσίας μπορεί να ορίσει χαμηλότερη ή μηδενική δόση. Σε περίπτωση καθυστέρησης των δόσεων, που ορίζονται κατά την προδικασία, πέραν των τριών (3) μηνών, μπορεί να διαταχθεί η έκπτωση του οφειλέτη από τη ρύθμιση, ύστερα από αίτημα του πιστωτή.

β. Καταργούνται διατάξεις του άρθρου 6 του ν. 3869/2010, με τις οποίες προβλέπεται, κυρίως, η μη αναστολή των μέτρων αναγκαστικής εκτέλεσης κατά του οφειλέτη.

Επίσης ορίζεται ότι, αναστολή της αναγκαστικής εκτέλεσης μπορεί να ζητηθεί και μετά την έκδοση της οριστικής απόφασης, εφόσον έχει ασκηθεί εμπρόθεσμα έφεση από τον οφειλέτη. Η αναστολή χορηγείται εάν πιθανολογείται ότι από την εκτέλεση θα προκληθεί ουσιώδης βλάβη στα συμφέροντα του αιτούντος και ότι θα ευδοκιμήσει η αίτηση. Η χορήγηση της αναστολής επάγεται αυτοδικαίως την απαγόρευση διάθεσης των περιουσιακών στοιχείων του οφειλέτη.

(άρθρα 13 - 14)

4. Αναμορφώνεται το άρθρο 7, που αναφέρεται στο δικαστικό συμβιβασμό, και με τις νέες ρυθμίσεις παρέχεται δυνατότητα προς οφειλέτες και πιστωτές να συμβιβάζονται και κατά το χρονικό διάστημα που μεσολαβεί από την ημέρα επικύρωσης μέχρι την ημερομηνία συζήτησης της αίτησης από το αρμόδιο δικαστήριο. Σε καταφατική περίπτωση εμφανίζονται στον Πρόεδρο Υπηρεσίας, υποβάλλοντας το σχέδιο και ζητούν την επικύρωσή του. Το σχέδιο από την επικύρωσή του αποκτά ισχύ δικαστικού συμβιβασμού, γεγονός που επιφέρει την αυτοδίκαιη ανάκληση της αίτησης για ρύθμιση και απαλλαγή από τις οφειλές.

5. Συμπληρώνονται οι διατάξεις του άρθρου 8, που αναφέρονται στη δικαστική ρύθμιση χρεών, και προβλέπεται ότι:

- Αν ο πιστωτής δεν έχει ενταχθεί στο σχέδιο διευθέτησης του οφειλέτη και δεν έχει ασκηθεί απ' αυτόν κύρια παρέμβαση, το δικαστήριο ρυθμίζει και τις απαιτήσεις αυτού κατά το άρθρο 744 του Κ.Πολ.Δ. ή διατάζει την κλήτευσή του κατά την παρ. 3 του άρθρου 748 του ίδιου Κώδικα, ορίζοντας νέα δικάσιμο.
- Ο Δικαστής μπορεί να ορίσει, κατά την κρίση του, την περίοδο ρύθμισης για χρονικό διάστημα από τρία (3) μέχρι πέντε (5) έτη, αντί για χρονικό διάστημα τεσσάρων (4) ετών που ισχύει. (άρθρο 16)

6. Επέρχονται μεταβολές στις διατάξεις που αναφέρονται στη διαδικασία ρευστοποίησης περιουσίας και την προστασία της κύριας κατοικίας (άρθρο 9), στα εξής σημεία:

- Όταν ο οφειλέτης υποβάλει πρόταση εκκαθάρισης ζητώντας την εξαίρεση από την εκποίηση ακινήτου που χρησιμεύει ως κύρια κατοικία, το δικαστήριο ρυθμίζει την ικανοποίηση των πιστωτών μέχρι συνολικού ποσού που ανέρχεται στο 80% της αντικειμενικής αξίας του ακινήτου της κύριας κατοικίας (ισχύει στο 85% της εμπορικής αξίας, όπως αυτή αποτιμάται από το δικαστήριο).
- Η περίοδος της τοκοχρεολυτικής εξόφλησης της προαναφερόμενης συνολικής οφειλής δεν μπορεί να υπερβαίνει τα 25 έτη, εκτός αν η διάρκεια των συμβάσεων με τις οποίες χορηγήθηκαν πιστώσεις στον οφειλέτη ήταν μεγαλύτερη των 25 ετών, οπότε ο δικαστής μπορεί να προσδιορίσει μεγαλύτερη διάρκεια, η οποία δεν υπερβαίνει τα 35 έτη (η ισχύουσα ρύθμιση προβλέπει περίοδο μέχρι 25 έτη).
- Όταν οι πραγματοποιηθείσες καταβολές (δόσεις) στους πιστωτές υπολείπονται αυτών που ορίζονται με την οριστική απόφαση του δικαστηρίου, ο οφειλέτης υποχρεούνται να εξοφλήσει τη διαφορά, εντόκως, μέσα σε ένα έτος από την έκδοση της απόφασης. (άρθρο 17)

7. Συνιστά λόγο απόρριψης της αίτησης ή την έκπτωση από τη ρύθμιση, η παράλειψη του οφειλέτη να συμπεριλάβει πιστωτές στη σχετική κατάσταση.

(άρθρο 18)

8. Θεσπίζονται μεταβατικές διατάξεις για την εφαρμογή των προτεινόμενων ρυθμίσεων και ορίζεται η έναρξη της ισχύος του υπό ψήφιση σχεδίου νόμου.

II. Από τις προτεινόμενες διατάξεις επέρχεται χρονική υστέρηση στην είσπραξη απαιτήσεων των αναφερόμενων ν.π.ι.δ. (κυρίως πιστωτικών ιδρυμάτων), η οποία αντιρροπείται από την αναμενόμενη αύξηση της εισπραξιμότητας αυτών, την εμπράγματη εξασφάλιση και των απαιτήσεων για τις οποίες δεν υπήρχε και την είσπραξη τόκων για την περίοδο της παράτασης.

Συνεπώς, εκτιμάται ότι δεν θα επέλθει απώλεια εσόδων του Δημοσίου ως μετόχου (μέσω του Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας) των πιστωτικών ιδρυμάτων, μετά την ανακεφαλαιοποίηση αυτών.

